

Powiatowy Urząd Pracy
w Stalowej Woli

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie stalowowolskim
za 2014 roku

Stalowa Wola, marzec 2015 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Analiza bezrobocia w powiecie stalowowolskim według zawodów i grup zawodów	4
1. Struktura zawodowa bezrobotnych	4
2. Bezrobotne kobiety	6
3. Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) według zawodów	7
4. Osoby długotrwale zarejestrowane (ponad 12 miesięcy).....	7
5. Napływ bezrobotnych wg zawodów	8
6. Grupy zawodów generujących długotrwale bezrobocie	10
II. Analiza ofert pracy w powiecie stalowowolskim według zawodów.....	12
1. Oferty pracy według zawodów	12
2. Bezrobocie według Polskiej Klasyfikacji Działalności	15
3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy	16
III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	19
Podsumowanie	24

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 149) opracowywanie analiz rynku pracy w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring ma na celu wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, czyli takich, na które istnieje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie oraz takich, w których liczba osób zarejestrowanych znacznie przewyższa zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy na ten zawód.

Wiedza o zachodzących i przewidywanych zmianach na rynku pracy powinna pozwolić na:

- doskonalenie jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, dostarczając szczegółowych informacji dot. zawodów poszukiwanych przez pracodawców, jak również zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowanie odpowiednich kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych, zapewniających zdobycie odpowiednich kwalifikacji zawodowych wymaganych przez pracodawców,
- właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy, instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- planowanie poziomu i kierunków kształcenia, celem ułatwienia młodym ludziom planowania ścieżki edukacyjnej i kariery zawodowej.

Raport zawiera analizę struktury bezrobocia w zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów w oparciu o zgłaszane oferty pracy.

Podstawą merytoryczną do sporządzenia raportu są dane statystyczne powiatu stalowowolskiego dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli ofert pracy - zamieszczone w tabelach załączonych do raportu, stanowiących integralną część sprawozdań MPiPS.

W raporcie posłużono się nazwami grup zawodów lub zawodów i specjalności zgodnie rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r., Nr 82, poz. 537 z późn. zm.).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy. Analizowane są tu wskaźniki i zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy, a więc te, które w sposób znaczący wpływają na sytuację na lokalnym rynku pracy i są pochodną zmian zachodzących na rynku pracy w poziomie i strukturze bezrobocia.

I. Analiza bezrobocia w powiecie stalowowolskim według zawodów i grup zawodów

1. Struktura zawodowa bezrobotnych

Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli zarejestrowanych było ogółem 5460 osób bezrobotnych, w tym 2923 kobiety (53,5%). W porównaniu z końcem 2013 roku liczba ta zmniejszyła się o 1285 osób (19%). Odnotowano zatem znaczny spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Integralną częścią sprawozdawczości charakteryzującej sytuację na lokalnym rynku pracy jest statystyka bezrobotnych według zawodów i specjalności.

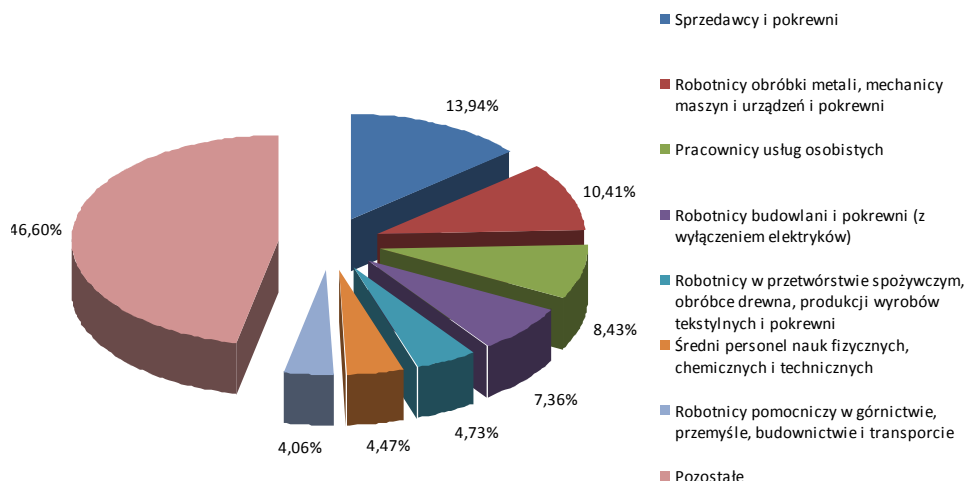
Bezrobotni pozostający na dzień 31.12.2014 r. w ewidencji PUP zostali sklasyfikowani w 704 zawodach na 2360 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy), w 297 na 444 grupy elementarne (kod 4 cyfrowy) oraz w 40 na 43 grupy duże (kod 2 cyfrowy) określone w Rozporządzeniu MPiPS w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

W końcu 2014 roku wśród 5460 zarejestrowanych bezrobotnych 85,6% (4676 osób) posiadało zawód (specjalność).

Osoby bezrobotne bez zawodu, czyli nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych, stanowiły 14,4% (784 osób) ogółu bezrobotnych. Wśród osób bez zawodu kobiety stanowiły 56,1%, absolwenci 11,9%, natomiast 7,9% to osoby bezrobotne pozostające w ewidencji urzędu powyżej 12 miesięcy.

Strukturę zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31.12.2014r. według dużych grup zawodowych (kod dwucyfrowy) w powiecie przedstawia poniższy wykres:

Wykres 1. Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w powiecie stalowowolskim w 2014 roku.

Najliczniej reprezentowane w tych grupach zawody (dla których udział liczony do ogółu bezrobotnych pomniejszonego o osoby bez zawodu wynosił powyżej 1%) to:

1. Sprzedawcy i pokrewni „52” – 13,94%:

- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 12,49%,

2. Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni „72” – 10,41%:

- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 3,16%,
- ślusarze i pokrewni – 2,82%,
- mechanicy pojazdów samochodowych – 1,52 %

3. Pracownicy usług osobistych „51” – 8,43%:

- kucharze – 2,65%,
- gospodarze budynków – 2,12%,
- fryzjerzy – 1,88%

4. Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) „71” – 7,36%:

- murarze i pokrewni – 1,62%,

5. Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni „75” – 4,73%:

- piekarze, cukiernicy i pokrewni – 1,75%

6. Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych „31” – 4,47%:

- technicy mechanicy – 1,73%

7. Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie „93” – 4,06% .

- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym – 1,84%.

Pozostałe grupy skupiały zdecydowanie mniejszą liczbę bezrobotnych, nieprzekraczającą 4% ogółu.

Przedstawiona poniżej tabela przedstawia zawody (kod 6-cyfrowy) najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne (powyżej 50 osób) w powiecie stalowowolskim.

Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w powiecie stalowowolskim w końcu 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni i ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	"000000"	Bez zawodu	784	440	93	49	62	33
2.	"522301"	Sprzedawca*	529	466	4	3	271	245
3.	"722204"	Ślusarz*	127	4	2	0	70	3
4.	"515303"	Robotnik gospodarczy	96	34	0	0	55	29
5.	"931301"	Robotnik budowlany	86	1	0	0	36	0
6.	"514101"	Fryzjer*	76	76	9	9	32	32
7.	"911207"	Sprzątaczką biurową	75	73	0	0	41	39
8.	"331403"	Technik ekonomista*	74	68	3	3	24	23
9.	"711202"	Murarz*	72	0	1	0	36	0
10.	"411004"	Technik prac biurowych*	71	65	0	0	38	35
11.	"432103"	Magazynier	71	29	0	0	27	12

12.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	62	44	0	0	7	5
13.	"512001"	Kucharz*	61	50	2	0	26	25
14.	"263102"	Ekonomista	52	37	5	4	23	17
15.	"722314"	Tokarz w metalu	52	19	0	0	15	7
Razem			2288	1406	119	68	763	505
Ogółem			5460	2923	309	186	1923	1069

* zawód szkolny

Struktura zawodowa bezrobotnych przedstawiona w powyższej tabeli nie zmieniła się zasadniczo w porównaniu do lat poprzednich. W porównaniu do końca roku poprzedniego pięć pierwszych pozycji nie uległo zmianie.

Zawodem szczególnie generującym bezrobocie był zawód sprzedawcy - 529 osób, (o 111 osób mniej niż na koniec 2013 r.), tj. 11,3% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych posiadających zawód. Występowanie zjawiska bezrobocia wśród tej grupy jest zjawiskiem trwałym.

Na koniec 2014 roku zawodami licznie reprezentowanymi były również:

- ślusarz -127 osób (o 77 osób mniej niż na koniec 2013 roku),
- robotnik gospodarczy -96 osób (o 29 osób mniej niż na koniec 2013 roku),
- robotnik budowlany - 86 osób (o 51 osób mniej niż na koniec 2013 roku),
- fryzjer - 76 osób (o 14 osób mniej niż na koniec 2013 roku),
- sprzątaczką biurową - 75 osób o 10 osób mniej niż na koniec 2013 roku),
- technik ekonomista - 74 osoby (o 42 osoby mniej niż na koniec 2013 roku),
- murarz – 72 osoby (o 24 osoby mniej niż na koniec 2013 roku).

Wśród osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe największą liczbę stanowiły osoby posiadające zawód ekonomista - 52 osoby (o 41 osób mniej niż na koniec 2013 roku).

2. Bezrobotne kobiety

Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli zarejestrowanych było 2923 kobiety (tj. 53,5% ogółu bezrobotnych). W porównaniu z końcem 2013 roku liczba zarejestrowanych kobiet zmniejszyła się o 493 osoby. Jednocześnie udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z końcem 2013 roku o 2,9%.

Kobiety nie posiadające zawodu stanowiły 15,0% wszystkich zarejestrowanych kobiet (440 kobiet).

Zawody najliczniej reprezentowane przez bezrobotne kobiety to: sprzedawca (529 kobiet), fryzjer (76 kobiet), sprzątaczką biurową (75 kobiet), technik ekonomista (74 kobiety), technik prac biurowych (71 kobiet), kucharz (61 kobiet), kucharz małej gastronomii (62 kobiety). Najwięcej zarejestrowanych kobiet na koniec 2014 r. posiadało zawód sprzedawcy - ich udział w stosunku do ogółu zarejestrowanych kobiet wynosił 18,1%.

Wśród kobiet posiadających wykształcenie wyższe najczęściej posiadało zawód ekonomista - 37 osób lub pedagog – 34 osoby .

Na stalowowolskim rynku pracy występują zawody, w których bezrobocie dotyka głównie kobiet i koncentruje się w szczególności w zawodach związanych z usługami.

Sytuacja kobiet na stalowowolskim rynku pracy jest trudniejsza niż bezrobotnych mężczyzn. Możliwości podjęcia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy są ograniczone zarówno dla kobiet nie posiadających kwalifikacji zawodowych, z długą przerwą w wykonywaniu zawodu, jak i tych, które posiadają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Często jedyną szansą dla bezrobotnych kobiet na podjęcie aktywności zawodowej jest udział w stażu lub subsydiowanych formach zatrudnienia

3. Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) według zawodów

Według stanu na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli zarejestrowanych było 309 absolwentów będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (5,6% ogółu zarejestrowanych). Liczba absolwentów w porównaniu z końcem 2013 roku zmniejszyła się o 134 osoby (30,2%).

Spośród zarejestrowanych absolwentów - 93 osoby (30,1% ogółu absolwentów) nie posiadało zawodu. Była to najliczniejsza grupa absolwentów.

Absolwenci zarejestrowani na koniec 2014 roku najczęściej posiadali zawód: specjalista administracji publicznej (9 osób), fryzjer (9 osób), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (7 osób), technik pojazdów samochodowych (6 osób), ekonomista (5 osób), socjolog (5 osób).

Należy zwrócić uwagę na absolwentów posiadających zawód sprzedawcy, którzy w latach poprzednich byli grupą dominującą wśród absolwentów posiadających zawód. Na koniec 2014 roku w ewidencji urzędu pozostawało 4 absolwentów legitymujących się zawodem sprzedawcy.

4. Osoby długotrwale zarejestrowane (ponad 12 miesięcy)

W końcu 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli zarejestrowane były 1923 osoby bezrobotne pozostające w ewidencji powyżej 12 miesięcy (tj. 35,2 % ogółu bezrobotnych). Wśród tej grupy bezrobotnych było 1069 kobiet (tj. 55,6 % ogółu osób długotrwale zarejestrowanych). Liczba osób pozostających w ewidencji powyżej 12 miesięcy w porównaniu z końcem 2013 roku zmniejszyła się o 274 osoby (12,5%).

Osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy najczęściej posiadały zawód: sprzedawca (271 osób), ślusarz (70 osób), robotnik gospodarczy (55 osób), sprzątaczką biurową (41 osób), technik prac biurowych (38 osób), murarz (36 osób), robotnik budowlany (36 osób), fryzjer (36 osób).

Długotrwale bezrobocie w tych zawodach spowodowane było przede wszystkim brakiem lub niewielką liczbą ofert pracy.

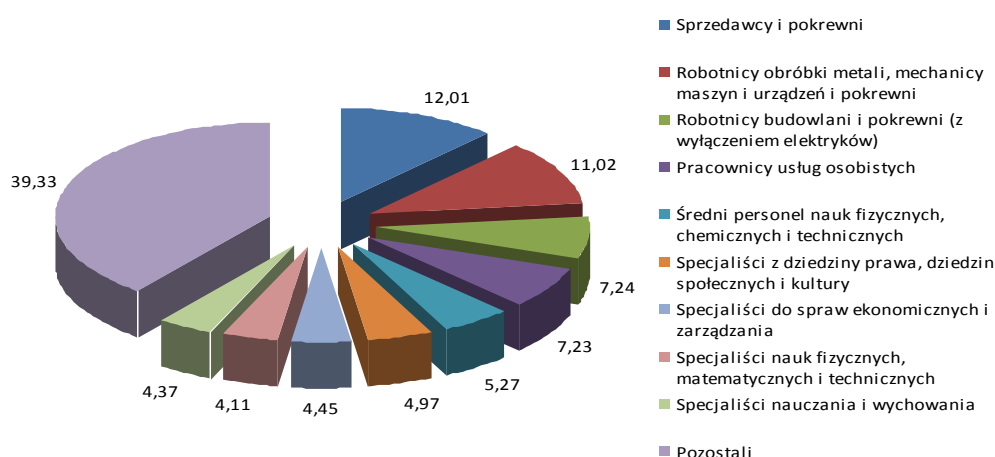
Wydłużający się czas pozostawania bez pracy zmniejsza szanse ponownego zatrudnienia. Dezaktualizacji ulegają posiadane kwalifikacje i umiejętności zawodowe, co wymusza konieczność doksztalcenia, a często przekwalifikowania.

5. Napływ bezrobotnych wg zawodów

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli zarejestrowało się 7376 osób bezrobotnych, wśród nich było 3464 kobiety, tj. 47 % (dla porównania w analogicznym okresie roku poprzedniego status uzyskało 8287 osób, w tym 3684 kobiety). Odnotowano zatem spadek liczby osób rejestrujących się w PUP w porównaniu z 2013 rokiem o 911 osób (tj. o 11%).

Strukturę napływu osób bezrobotnych według dużych grup zawodowych w powiecie stalowowolskim przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Struktura napływu osób bezrobotnych według dużych grup zawodowych w powiecie stalowowolskim w 2014 roku.

Na poziomie 2- cyfrowych grup zawodowych najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowało się w następujących grupach:

- **Sprzedawcy i pokrewni (kod 52) – 12,01%,**
- **Robotnicy obróbki metali, mechanicy, maszyn i urządzeń i pokrewni (kod 72) – 11,02%,**
- **Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (kod 71) – 7,24%,**
- **Pracownicy usług osobistych (kod 51) – 7,23%**
- **Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (kod 31) – 5,27%**
- **Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (kod 26) – 4,97%**
- **Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (kod 24) – 4,45%**
- **Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (kod 21) – 4,11%,**
- **Specjaliści nauczania i wychowania (kod 23) – 4,37%,**

W pozostałych grupach zawodowych udział bezrobotnych rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli nie przekraczał 4% ogółu zarejestrowanych

Kształtowanie się napływu bezrobotnych (powyżej 50 osób) wg zawodów (kod 6- cyfrowy) w 2014 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych według zawodów w końcu 2014 roku w powiecie stalowowolskim (co najmniej 50 osób).

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w końcu 2014 roku ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					ogółem	kobiety
1.	"522301"	Sprzedawca*	554	475	14	13
2.	"722204"	Ślusarz*	146	1	6	0
3.	"931301"	Robotnik budowlany	115	1	0	0
4.	"514101"	Fryzjer*	98	98	19	19
5.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	91	0	17	0
6.	"432103"	Magazynier	90	31	0	0
7.	"263102"	Ekonomista	82	60	29	22
8.	"331403"	Technik ekonomista*	82	73	11	11
9.	"235107"	Pedagog	73	69	34	32
10.	"515303"	Robotnik gospodarczy	72	15	0	0
11.	"911207"	Sprzątaczką biurową	70	69	0	0
12.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	69	48	6	5
13.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	66	2	0	0
14.	"311504"	Technik mechanik*	65	2	7	0
15.	"711202"	Murarz*	64	0	4	0
16.	"512001"	Kucharz*	62	42	5	2
17.	"522305"	Technik handlowiec*	61	36	5	4
18.	"411004"	Technik prac biurowych*	58	51	3	1
19.	"722314"	Tokarz w metalu	54	17	0	0
20.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	50	34	25	18
Razem			2022	1124	185	127
Ogółem			7376	3464	1075	624

* zawód szkolny

Powyższa tabela przedstawia 20 zawodów najliczniej reprezentowanych przez noworejestrujące się osoby bezrobotne, stanowiące 27,4% ogółu osób napływających do rejestru tut. urzędu pracy w 2014 roku.

Najliczniejszą grupę osób rejestrujących się w 2014 roku stanowiły osoby nie posiadające zawodu – 1440 osób (tj. 19,5% ogółu rejestracji w tym okresie).

Analiza danych zamieszczonych w tabeli wykazuje, że osoby rejestrujące się w 2014 roku najczęściej posiadały kwalifikacje w zawodach: sprzedawca - 554 osób (o 47 osób mniej niż w 2013 roku), ślusarz - 146 osób (o 107 osób mniej niż w roku poprzednim), robotnik budowlany - 115 osób (o 19 osób mniej niż w roku poprzednim), fryzjer - 98 osób (o 8 osób więcej niż w roku poprzednim), mechanik pojazdów samochodowych – 91 osób (o 6 osób mniej niż w roku poprzednim), magazynier – 90 osób (o 14 osób mniej niż w roku poprzednim), ekonomista – 82 osoby (o 54 osoby mniej niż w roku poprzednim) i technik ekonomista - 82 osoby (o 35 osób mniej niż w roku poprzednim).

Struktura zawodowa noworejestrujących się osób bezrobotnych kształtowała się podobnie jak w 2013 roku. Najwięcej osób noworejestrujących się posiadało zawód sprzedawcy, a kolejnym pod względem liczebnym był zawód ślusarz.

W 2014 roku wśród noworejestrowanych 1075 osób (tj. 14,6%) to absolwenci. W porównaniu z rokiem 2013 liczba rejestrujących się absolwentów zmniejszyła się o 125 osób (tj. o 10,4%).

Spośród wszystkich nowoworejestrujących się absolwentów 34,8% (tj. 374 osoby) stanowiły osoby nie posiadające zawodu/ bez kwalifikacji zawodowych.

Absolwenci rejestrujący się w 2014 roku najczęściej legitymowali się zawodem: pedagog – 34 osoby, ekonomista – 29 osób, specjalista administracji publicznej – 25 osób. Najczęściej zatem rejestrowali się absolwenci wyższych uczelni.

6. Grupy zawodów generujących długotrwale bezrobocie

Miernikiem, który pozwala na wskazanie zawodów generujących w najwyższym stopniu bezrobocie długotrwale jest wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia zdefiniowany jest jako udział zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) w danym zawodzie do ogólnej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie. Wartość tego wskaźnika kształtuje się od 0 (dla sytuacji, gdy w danym zawodzie nie występują osoby długotrwale bezrobotne) do 1 (w sytuacji, gdy każdy bezrobotny w danym zawodzie pozostaje w ewidencji urzędu pracy powyżej 12 miesięcy).

Bardzo ostrożna powinna być jednak interpretacja analizowanego wskaźnika. W sytuacji gdy dany zawód reprezentuje tylko 1 osoba bezrobotna i jednocześnie pozostaje ona w rejestrze powyżej roku, to zgodnie z przyjętą definicją należałoby uznać zawód ten za generujący długotrwale bezrobocie. Dlatego też w poniższej tabeli przedstawiona jest wartość wskaźnika tylko dla zawodów, które reprezentowane są przez więcej niż 1% bezrobotnych.

Ranking dużych grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie, w których zarejestrowanych jest powyżej 1% bezrobotnych w powiecie stalowowolskim w 2014 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Ranking grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie w 2014 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni (% z ogółu)	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	2	3	4	5
1.	"2330"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1,1121	0,2115
2.	"5120"	Kucharze	2,6518	0,2742
3.	"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1,2190	0,2807
4.	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1,5825	0,2838
5.	"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1,5825	0,3243
6.	"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	3,1651	0,3514
7.	"3115"	Technicy mechanicy	1,7322	0,358
8.	"5141"	Fryzjerzy	1,8820	0,3864
9.	"4321"	Magazynierzy i pokrewni	1,7109	0,4000

10.	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	1,5184	0,4085
11.	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1,8392	0,4186
12.	"2631"	Ekonomiści	1,1334	0,434
13.	"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,7536	0,439
14.	"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	2,0744	0,4845
15.	"7112"	Murarze i pokrewni	1,6253	0,4868
16.	"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	2,4380	0,4912
17.	"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12,4881	0,5000
18.	"7222"	Ślusarze i pokrewni	2,8229	0,5455
19.	"5153"	Gospodarze budynków	2,1172	0,5657

Zgodnie z zasadą, im wyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia tym trudniejsza sytuacja danej grupy zawodowej, długotrwałe bezrobocie dotyczy szczególnie następujących grup zawodów: gospodarze budynków, ślusarze i pokrewni, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne, murarze i pokrewni, pracownicy obsługi biurowej, piekarze, cukiernicy i pokrewni.

Odnosząc się do wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia, w stosunkowo lepszej sytuacji powinni być: nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), kucharze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali, specjaliści do spraw administracji i rozwoju.

Analiza grup zawodów przedstawionych w powyższej tabeli wskazuje, iż czynnikiem decydującym o dominującej pozycji niektórych zawodów jest ciągły i znaczny napływ bezrobotnych oraz niewystarczająca liczba ofert pracy.

Posiadany zawód nie zawsze jest jednak decydującą przyczyną długotrwałego bezrobocia. W niektórych przypadkach wpływ mają także inne czynniki, takie jak: doświadczenie zawodowe, umiejętności, predyspozycje, dyspozycyjność.

II. Analiza ofert pracy w powiecie stalowowolskim według zawodów

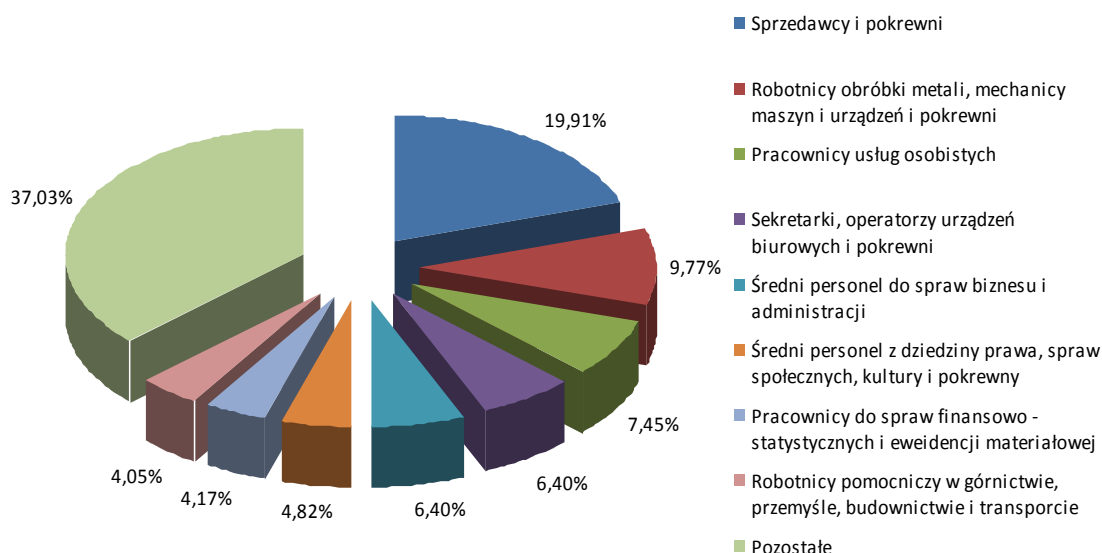
1. Oferty pracy według zawodów

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli dysponował 3235 ofertami pracy (tj. o 521 ofert pracy więcej niż w 2013 roku). W tej liczbie uwzględniono oferty stażowe, przygotowania zawodowego, prace społecznie użyteczne oraz subsydiowane miejsca pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz EFS.

Analiza ofert pracy, będących w dyspozycji urzędu pracy nie ma charakteru wyczerpującego, ponieważ nie wszystkie oferty pracy są zgłaszane przez pracodawców do urzędu pracy. Chcąc przedstawić najbardziej realne zapotrzebowanie na zawody na lokalnym rynku pracy w analizie przedstawiono oferty pracy, które nie mają charakteru jednostkowego.

Strukturę ofert pracy wg dużych grup zawodowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w powiecie stalowowolskim w 2014 roku

Analizując oferty pracy według 2- cyfrowych grup zawodowych należy stwierdzić, że największy popyt na pracowników wystąpił w grupach:

- **Sprzedawcy i pokrewni (kod 52) – 19,91%**, gdzie przeważały oferty: sprzedawcy sklepowi (ekspedienty),
- **Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (kod 72) – 9,77%**, przeważały tu oferty pracy: ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, ślusarze, spawacze, mechanicy pojazdów samochodowych,
- **Pracownicy usług osobistych (kod 51) – 7,45%**, gdzie przeważały oferty pracy: kucharze, gospodarze budynków, fryzjerzy,

- **Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni (kod 41) – 6,40%**, gdzie przeważały oferty: pracownicy obsługi biurowej,
- **Średni personel do spraw biznesu i administracji (kod 33) – 6,40%**, gdzie przeważały oferty: przedstawiciele handlowi, pracownicy administracyjni,
- **Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny (kod 34) – 4,82%**, gdzie przeważały oferty pracy: pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej,
- **Pracownicy do spraw finansowo- statystycznych i ewidencji materiałowej (kod 43) - 4,17%**, gdzie przeważały oferty pracy: pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, magazynierzy,
- **Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (kod 93) - 4,05%**, gdzie przeważały oferty pracy: robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym.

Pozostałe grupy skupiały zdecydowanie mniejszą liczbę ofert pracy, nieprzekraczającą 4% ogółu.

Poniższa tabela przedstawia zawody i specjalności (kody 6-cyfrowe), w których w 2014 roku, zgłoszono co najmniej 20 ofert pracy.

Tabela 4. Zawody, w których zgłoszono co najmniej 20 ofert pracy w 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2014 roku
1.	"524404"	Telemarketer	299
2.	"522301"	Sprzedawca*	222
3.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	154
4.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	95
5.	"341202"	Opiekun osoby starszej*	80
6.	"931301"	Robotnik budowlany	77
7.	"432103"	Magazynier	66
8.	"941201"	Pomoc kuchenna	66
9.	"515303"	Robotnik gospodarczy	59
10.	"241202"	Doradca finansowy	53
11.	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	49
12.	"512001"	Kucharz*	47
13.	"721204"	Spawacz metodą MAG	47
14.	"722204"	Ślusarz*	45
15.	"513101"	Kelner*	43
16.	"514101"	Fryzjer*	41
17.	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	38
18.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	34
19.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	33
20.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	32
21.	"911207"	Sprzątaczkę biurowa	30
22.	"412001"	Sekretarka	29
23.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	27
24.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	27
25.	"752208"	Stolarz meblowy	27
26.	"341290"	Pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	26
27.	"514202"	Kosmetyczka	26
28.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	24
29.	"933304"	Robotnik magazynowy	24

30.	"228301"	Fizjoterapeuta	20
31.	"341204"	Opiekunka środowiskowa*	20
Suma			1860
Ogółem			3235

* zawód szkolny

Wskazane w tabeli oferty pracy stanowiły ok. 57,5% wszystkich wolnych miejsc zatrudnienia i aktywizacji zawodowej zgłoszonych do PUP. Uszeregowane one zostały w kolejności od największych liczebnie.

Zawody, w których odnotowano największą liczbę ofert pracy to:

- telemarketer - 299 ofert pracy (tj. o 121 ofert pracy więcej niż w 2013 roku),
- sprzedawca - 222 oferty pracy (tj. o 39 ofert pracy więcej niż w 2013 roku),
- pozostali pracownicy obsługi biurowej - 154 oferty pracy (tj. o 43 oferty pracy więcej niż w 2013 roku),
- przedstawiciel handlowy – 95 ofert pracy (tj. o 52 oferty pracy mniej niż w 2013 roku),
- opiekun osoby starszej – 80 ofert pracy (tj. o 50 ofert pracy więcej niż w 2013 roku),
- robotnik budowlany – 77 ofert pracy (tj. o 62 oferty pracy więcej niż w 2013 roku),
- magazynier - 66 ofert pracy (tj. o 17 ofert pracy więcej niż w 2013 roku),
- pomoc kuchenna – 66 ofert pracy (o 10 ofert pracy więcej niż w 2013 roku).

Wiele z przedstawionych w powyższej tabeli ofert pracy nie wymagała od kandydatów posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych.

Największa liczba ofert pracy dotyczyła zawodu telemarketer (299). Pracę w tym zawodzie mogły podjąć osoby posiadające różne kwalifikacje zawodowe, jednak posiadające predyspozycje i umiejętności społeczne.

Oferty pracy w zawodach: pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali pracownicy administracji biurowej i sekretarze biura zarządu, pozostali pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, asystent nauczyciela, asystent do spraw księgowości, to przede wszystkim oferty stażu.

W wymienionych w tabeli 4 zawodach były jedynie trzy (doradca finansowy, specjalista do spraw marketingu i handlu oraz fizjoterapeuta), należące do grupy specjalistów, a więc skierowane do osób z wykształceniem wyższym. W większości zawodów wymagane było posiadanie kwalifikacji przynajmniej na poziomie zawodowym.

Należy pamiętać, że zestawienie nie obejmuje analizy ofert zamieszczanych w prasie i Internecie. Wiele informacji o rzeczywistym popycie na pracę nie trafia do PUP i nie znajduje odzwierciedlenia w dokonanej analizie. Występują również sytuacje, gdzie pracodawcy w krótkim czasie zgłaszają kilkakrotnie oferty pracy dotyczące tych samych stanowisk. Liczba dostępnych miejsc pracy może więc być zawyżona.

Ze statystyki urzędu pracy wynika, iż w 563 zawodach spośród 959 opisanych w rankingu (wg kodu 6 cyfrowego) nie zostały złożone oferty pracy. Szczególnie rzadko zgłaszane są oferty pracy dla specjalistów. Można również sądzić, że rekrutacja na te stanowiska jest prowadzona poza urzędem pracy.

2. Bezrobocie według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Najwięcej zarejestrowanych w 2014 roku osób bezrobotnych z terenu powiatu stalowowolskiego posiadało doświadczenie zawodowe w sekcjach:

- **przetwórstwo przemysłowe** – 25,17%,
- **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 20,61%,
- **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – 10,89%,
- **budownictwo** – 10,34%.

W/w bezrobotni stanowią 67,01 % ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w 2014 roku.

Analiza ofert pracy, stażu i subsydiowanych miejsc pracy, będących w dyspozycji tut. urzędu pracy w 2014 roku wskazała, że największe zapotrzebowanie pracodawców pochodziło z następujących sektorów:

- **handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle** – 18,89 %,
- **działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca** – 18,30%,
- **przetwórstwo przemysłowe** – 15,08%,
- **budownictwo** – 9,18%,
- **opieka zdrowotna i pomoc społeczna** – 6,46%,
- **administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** – 5,10 %,

Oferty pracy kierowane z tych sekcji stanowiły 73,01% ogółu ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku.

Najwięcej zgłoszeń miejsc pracy odnotowano w sekcjach, w których występuje największa liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia dane dotyczące zarejestrowanych w 2014 r. bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy (co najmniej 80 zarejestrowanych bezrobotnych w sekcji) oraz ofert pracy zgłaszanych w 2014r. w powiecie stalowowolskim.

Tabela 5. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie stalowowolskim w 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w 2014r.	Bezrobotni stan w końcu 2014r.	Oferty pracy zgłoszone w 2014r.	Oferty pracy stan w końcu 2014r.
Przetwórstwo przemysłowe	1385	1099	488	9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1134	974	611	12
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	599	310	592	58
Budownictwo	569	470	297	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	218	233	165	0
Edukacja	218	187	136	0

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	185	160	133	0
Transport i gospodarka magazynowa	179	133	77	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	178	174	209	0
Pozostała działalność usługowa	170	133	100	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	161	106	142	1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	130	110	24	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	89	65	65	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	80	38	60	0

Sekcja przetwórstwo przemysłowe obejmuje największą liczbę bezrobotnych i jest równocześnie sektorem licznie zgłaszającym oferty pracy i zatrudniającym nowych pracowników za pośrednictwem urzędu pracy. Drugą sekcją co do wielkości osób bezrobotnych był handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; z tego sektora zgłaszano największą liczbę ofert pracy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Wskaźnikiem, który pozwoli na dokładniejsze rozpoznanie sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy w powiecie stalowowolskim jest **wskaźnik szansy uzyskania oferty**.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie zdefiniowany jest jako udział średniej miesięcznej liczby ofert w danym zawodzie do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie. Im wartość wskaźnika bliższa „0” tym trudniej znaleźć pracę w danym zawodzie. Wraz ze wzrostem wskaźnika rosną szanse na podjęcie zatrudnienia. Wskaźnik o wartości równej MAX oznacza, że w danym zawodzie zgłoszone zostały oferty pracy, ale brak było osób bezrobotnych, posiadających taki zawód, a więc szanse na podjęcie pracy są największe.

Analiza wartości wskaźnika szansy uzyskania oferty wykazała, że w 2014 roku największe możliwości podjęcia zatrudnienia na poziomie grup elementarnych mieli przedstawiciele grup zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 6. Grupy zawodów wg kodu 4 cyfrowego, dla których wskaźnik szansy uzyskania oferty jest najwyższy w 2014 roku.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	2	3	4
1.	"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	MAX
2.	"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	4,8333
3.	"5244"	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	4,625
4.	"3437"	Tancerze	3,3332
5.	"5312"	Asystenci nauczycieli	2,3333
6.	"3135"	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	1,6664
7.	"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	1
8.	"3344"	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,8889
9.	"4414"	Technicy archiwistów i pokrewni	0,6666
10.	"2511"	Analitycy systemowi	0,6664
11.	"2441"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,6664
12.	"5243"	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0,5555

13.	"2513"	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	0,5333
14.	"3322"	Przedstawiciele handlowi	0,4825
15.	"3311"	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0,4666
16.	"2354"	Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych	0,4444
17.	"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,4159
18.	"2281"	Farmaceuci	0,4
19.	"4419"	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4
20.	"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,3889
21.	"4120"	Sekretarki (ogólne)	0,358
22.	"2353"	Lektorzy języków obcych	0,3333
23.	"3332"	Organizatorzy konferencji i imprez	0,3333
24.	"3351"	Funkcjonariusze celn i ochrony granic	0,3333
25.	"3439"	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,3333

Analizując przedstawione grupy zawodów maksymalny wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy odnotowano w grupie zawodowej pośrednicy pracy i zatrudnienia. W tej grupie zawodowej wskaźnik liczony jest jednak dla małej liczbie ofert i niskiego poziomu rejestrowanego bezrobocia.

Wysoki wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy odnotowano w grupie zawodowej doradcy finansowi i inwestycyjni oraz sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej.

Jednoznaczne wskazanie grup zawodów gwarantujących zatrudnienie jest bardzo trudne. Sam bowiem fakt posiadania kwalifikacji w danym zawodzie nie zawsze jest wystarczający.

Poniższa tabela przedstawia grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego, które osiągnęły najniższą wartość wskaźnika (różną 0).

Tabela 7. Grupy zawodów (kod 4 cyfrowy), dla których wskaźnik szansy uzyskania oferty jest bliski zeru w 2014 roku.

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	2	3	4
1.	"2631"	Ekonomiści	0,0012
2.	"2351"	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,002
3.	"8181"	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0,0032
4.	"3220"	Dietetycy i żywieniowcy	0,0036
5.	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0043
6.	"3315"	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0,0045
7.	"2619"	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0046
8.	"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,0046
9.	"7114"	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0,0061
10.	"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,0073
11.	"4211"	Kasjerzy bankowi i pokrewni	0,0074
12.	"7314"	Ceramicy i pokrewni	0,0081
13.	"9613"	Zamiatacze i pokrewni	0,0082
14.	"2413"	Analitycy finansowi	0,009
15.	"3144"	Technicy technologii żywności	0,0091
16.	"2421"	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,0094
17.	"2132"	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,0095
18.	"8182"	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	0,0101
19.	"3119"	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0103

20.	"7115"	Cieśle i stolarze budowlani	0,0103
21.	"1439"	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0119
22.	"2633"	Filozofowie, historycy i politolodzy	0,0133
23.	"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,0136
24.	"3514"	Technicy sieci internetowych	0,0139
25.	"2423"	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,0142

Dane statystyczne tutejszego urzędu pracy wykazują, że grupami zawodów o najniższym wskaźniku są: ekonomiści, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych, dietetycy i żywieniowcy.

Analiza przedstawionych w tabeli grup zawodowych według wielkości wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy wskazuje, iż większość to grupy specjalistów - osób o wyższych specjalistycznych kwalifikacjach oraz grupy robotników przemysłowych i rzemieślników.

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

W celu zakwalifikowania danego zawodu do grupy zawodów nadwyżkowych lub deficytowych dokonano uszeregowania zawodów elementarnych przy wykorzystaniu **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Wskaźnik ten został określony z uwzględnieniem średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku oraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 roku.

Zgodnie z zaleceniami przyjęto, że zawody o wskaźniku:
 $WIN/D < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
 $0,9 \leq WIN/D \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
 $WIN/D > 1,1$ to zawody deficytowe.

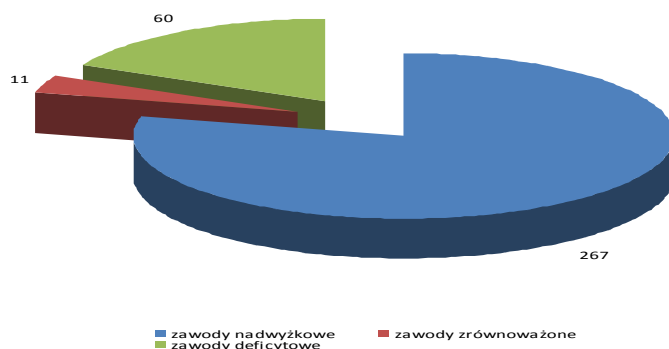
Dla wartości WIN/D charakterystyczne są również przypadki gdy:

- **wartość wynosi zero (0)**- oznacza to, że w danym zawodzie nie wpłynęły żadne oferty pracy oraz nikt nie zarejestrował się jako bezrobotny w tym zawodzie lub, że nie zgłoszono oferty pracy, a nastąpiło zarejestrowanie bezrobotnych,
- **wartość wynosi MAX** – co oznacza, że w danym zawodzie wpłynęły oferty pracy, ale nie zarejestrowała się żadna osoba bezrobotna posiadająca ten zawód,
- **wartość oscyluje wokół jedności (1)** – mamy do czynienia z przypadkiem, gdy mniej więcej tyle samo jest zgłaszanych w danym zawodzie ofert pracy, co osób poszukujących zatrudnienia w danym zawodzie.

Z analizy wskaźnika liczonego dla elementarnych grup zawodowych wynika, że:

- **267 to grupy zawodów nadwyżkowych** (wśród tej liczby było 126 grup zawodów nadwyżkowych o wskaźniku równym 0),
- **11 to zawody zrównoważone**,
- **60 grup zawodów zalicza się do zawodów deficytowych** (wśród tej liczby było 17 zawodów deficytowych o wskaźniku równym MAX).

Wykres 4. Struktura zawodów wg elementarnych grup zawodów w powiecie stalowowolskim w 2014 roku

Analiza danych statystycznych pokazuje, że stalowowolski rynek pracy jest przede wszystkim rynkiem zawodów nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych na poziomie 6 - cyfrowego kodu zawodu

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej poniżej przedstawiono tabele zawierające ranking 30 zawodów deficytowych i 30 zawodów nadwyżkowych według najwyższego wskaźnika intensywności deficytu/nadwyżki na poziomie 6- cyfrowego kodu zawodu.

W tabelach rankingowych nie uwzględniono tych zawodów, dla których wartość wskaźnika wynosi odpowiednio MAX lub 0, także tych zawodów, które kończą się cyframi 90 (czyli Pozostali.....).

***Zawody nadwyżkowe** to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest mniejsze niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych.*

Tabela 8. Zawody nadwyżkowe według wskaźnika intensywności deficytu w 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa Zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	
1.	"263102"	Ekonomista	0,0122
2.	"235107"	Pedagog	0,0137
3.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0,027
4.	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0455
5.	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0,0488
6.	"834311"	Operator suwnic (suwnicowy)	0,05
7.	"514105"	Technik usług fryzjerskich*	0,0556
8.	"532201"	Opiekunka domowa	0,0556
9.	"311204"	Technik budownictwa*	0,0625
10.	"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,0625
11.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0,0625
12.	"334306"	Technik administracji*	0,0645
13.	"122102"	Kierownik działu sprzedaży	0,0667
14.	"722301"	Frezer	0,0667
15.	"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	0,0769
16.	"311504"	Technik mechanik*	0,0769
17.	"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	0,0938
18.	"431102"	Fakturzystka	0,1
19.	"721306"	Blacharz samochodowy*	0,1
20.	"241103"	Specjalista do spraw rachunkowości	0,125
21.	"421101"	Asystent usług pocztowych	0,125
22.	"711404"	Zbrojarz	0,125
23.	"711501"	Cieśla*	0,125
24.	"812119"	Wytapiacz metali nieżelaznych	0,125
25.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,1304
26.	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0,1304
27.	"214106"	Logistyk	0,1429
28.	"216602"	Grafik komputerowy multimedialny	0,1429
29.	"311209"	Technik urządzeń sanitarnych*	0,1429
30.	"812120"	Wytapiacz stali, surówki i żelazostopów	0,1429

* zawód szkolny

W powyższej tabeli przedstawiono kolejno zawody, które miały najniższy wskaźnik intensywności nadwyżki.

Zawody nadwyżkowe w 2014 roku stanowiły 76,3% wszystkich zawodów. Do zawodów nadwyżkowych w powiecie stalowowolskim w 2014 roku, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów był większy od 0 zakwalifikowano 169 zawodów (o 2 mniej niż w 2013 roku).

W 2014 roku najniższy wskaźnik nadwyżki został odnotowany w zawodach: ekonomista, pedagog, technik żywienia i gospodarstwa domowego.

W grupie zawodów nadwyżkowych znalazły się zawody specjalistów m.in.: ekonomista, pedagog, nauczyciel wychowania fizycznego, nauczyciel języka angielskiego, nauczyciel nauczania początkowego, specjalista do spraw rachunkowości, logistyk, grafik komputerowy multimedialny.

W powyższej tabeli nie uwzględniono zawodów o wskaźniku intensywności nadwyżki równym „0” czyli takich, dla których nie wpłynęła w omawianym okresie żadna oferta pracy. Zawodów o takim wskaźniku w 2014 roku było 563 (o 5 mniej niż w 2013 roku).

Zawody zrównoważone to takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach.

Zawody zrównoważone w 2014 roku stanowiły 3,6 % ogółu zawodów. Do tej grupy zakwalifikowano 35 zawodów (tj. 5 więcej niż w 2013 roku). Należały do nich m.in.: specjalista do spraw marketingu i handlu, inżynier odlewnik, opiekun klienta, technik mechanik maszyn i urządzeń, administrator sieci informatycznej, asystent osoby niepełnosprawnej, lakiernik proszkowy, traser, mechanik samochodów ciężarowych, serwisant sprzętu komputerowego, operator koparki, dozorca, kelner, kierowca samochodu osobowego.

Zawodem deficytowym jest zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Tabela 9. Zawody deficytowe według wskaźnika intensywności deficytu w 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa Zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1	2	3	4
1.	"524404"	Telemarketer	59,8
2.	"241202"	Doradca finansowy	26,5
3.	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	16,3333
4.	"343701"	Tancerz*	10
5.	"333105"	Spedytor	8
6.	"341202"	Opiekun osoby starszej*	7,2727
7.	"752208"	Stolarz meblowy	6,75
8.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	6
9.	"431202"	Pracownik do spraw ubezpieczeń	6
10.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	6
11.	"811105"	Operator koparko - ładowarki	6
12.	"412001"	Sekretarka	5,8
13.	"214102"	Inżynier organizacji i planowania produkcji	5
14.	"932906"	Pomocnik ciastkarza	5
15.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	4,5
16.	"514202"	Kosmetyczka	4,3333
17.	"721204"	Spawacz metodą MAG	4,2727

18.	"441402"	Archiwista zakładowy	4
19.	"524904"	Hostessa	4
20.	"752309"	Tartacznik	4
21.	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	3,6667
22.	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	3,6667
23.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	3,0645
24.	"132103"	Kierownik działu produkcji	3
25.	"214903"	Inżynier automatyki i robotyki	3
26.	"422603"	Rejestratorka medyczna	3
27.	"432303"	Ekspedytor	3
28.	"524402"	Organizator obsługi sprzedaży internetowej	3
29.	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	3
30.	"833202"	Kierowca ciągnika siodłowego	3

* zawód szkolny

W powyższej tabeli przedstawiono kolejno zawody, które miały najwyższy wskaźnik intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik intensywności, tym bardziej deficytowy jest zawód.

Zawody deficytowe w 2014 roku stanowiły 20% ogółu zawodów. W tej grupie zidentyfikowano 86 zawodów (tj. o 14 więcej niż w 2013 roku).

Nie uwzględniono tu zawodów, w których wskaźnik intensywności deficytu był wielkością MAX i których odnotowano 106 (w 2013 roku zawodów o wskaźniku równym tej wielkości było 88).

Zawodem o najwyższym poziomie wskaźnika intensywności deficytu był zawód telemarketer. Wysoki wskaźnik deficytu odnotowano również m.in. w zawodach doradca finansowy i asystent nauczyciela przedszkola.

W grupie zawodów deficytowych znalazły się zawody specjalistów m.in.: doradca finansowy, inżynier organizacji i planowania produkcji, inżynier automatyki i robotyki.

Porównując z końcem roku poprzedniego 9 z przedstawionych w powyższej tabeli zawodów deficytowych w roku ubiegłym zostało zidentyfikowanych jako zawody nadwyżkowe (inżynier organizacji i planowania produkcji, kosmetyczka, archiwista zakładowy, hostessa, tartacznik, sprzedawca w branży spożywczej, kierownik działu produkcji, ekspedytor, organizator obsługi sprzedaży internetowej) w przypadku trzech zawodów jako zawody zrównoważone (elektromonter/elektryk zakładowy, sprzedawca w branży przemysłowej, rejestratorka medyczna).

Na podstawie powyższego rankingu nie trudno zauważyć, że posługiwanie się jedynie wartością wskaźnika intensywności nie odzwierciedla realnego deficytu potencjalnych pracowników w danym zawodzie. Zawody, w których występował najwyższy deficyt zarejestrowanych osób bezrobotnych (telemarketer, asystent nauczyciela przedszkola, sekretarka, pracownik centrum obsługi telefonicznej /call center, hostessa, przedstawiciel handlowy) to zawody, do wykonywania których nie jest wymagane posiadanie kwalifikacji w tym zawodzie, ale określone predyspozycje i odpowiednie umiejętności społeczne. Do wykonywania pracy w tych zawodach mogą być kierowane osoby posiadające różne kwalifikacje zawodowe.

Pracodawcy zgłaszający oferty pracy skupiają się niejednokrotnie na rzeczywistych umiejętnościach potencjalnego kandydata do pracy, a nie na jego wyuczonym zawodzie. Identyfikacja zawodów oparta jest wyłącznie na danych statystycznych z pominięciem oczekiwań pracodawcy.

Do wykonywania pewnej grupy zawodów nie są potrzebne specjalne kwalifikacji i mogą je wykonywać osoby posiadające zawody określone jako nadwyżkowe.

Wykaz grup zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych i deficytowych został umieszczony w aneksie.

Podsumowanie

Na koniec 2014 roku w rejestrze PUP pozostawało ogółem 5460 osób bezrobotnych (na koniec 2013 roku – 6745 osób). Odnotowano zatem znaczny spadek liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych. Udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych wynosił 53,5% (tj. 2923 kobiety), udział osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy 35,2% (tj. 1923 osób), a absolwentów będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 5,6 % (tj. 309 osób).

Spśród ogółu bezrobotnych w końcu 2014 roku większość posiadała zawód – 4676 osób (tj. 85,6%), 784 osób (tj. 14,4%) to osoby bez zawodu.

W 2014 roku w PUP zarejestrowały się 7376 osoby bezrobotne, z czego 5963 osób posiadało zawód (tj. 80,5%), 1440 to osoby bez zawodu (tj. 19,5%). Największy „napływ” osób bezrobotnych odnotowano w zawodach: sprzedawca, ślusarz, robotnik budowlany, fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, magazynier.

W 2014 roku wpłynęło łącznie 3235 ofert pracy (wolne miejsca pracy i wolne miejsca aktywizacji zawodowej), w porównaniu z rokiem 2013 liczba ofert pracy zwiększyła się o 521 ofert (tj. o 19,2%). Największą liczbę ofert zgłoszono w zawodach: telemarketer, sprzedawca, „pozostali pracownicy obsługi biurowej”, przedstawiciel handlowy, opiekun osoby starszej, robotnik budowlany, magazynier, pomoc kuchenna, robotnik gospodarczy, doradca finansowy, gdzie oferty pracy „pozostali pracownicy pracy biurowej” to głównie oferty aktywizacji zawodowej (staż).

Według rodzaju działalności gospodarczej wg sekcji PKD najwięcej osób przed uzyskaniem statusu bezrobotnego posiadało doświadczenie i pracowało w sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Sekcjami, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy były: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, przetwórstwo przemysłowe.

Stalowowolski rynek pracy tradycyjnie cechowała przewaga zawodów nadwyżkowych, występujące zawody deficytowe, czy zrównoważone nie miały większego wpływu na kształt lokalnego rynku pracy. Zawody nadwyżkowe o najwyższym wskaźniku intensywności nadwyżki zawodów to: ekonomista, pedagog, technik żywienia i gospodarstwa domowego. Zawody deficytowe o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu zawodów to: telemarketer, doradca finansowy, asystent nauczyciela przedszkola, tancerz.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest istotnym źródłem informacji o zmianach zachodzących na lokalnym rynku pracy w zakresie zapotrzebowania na zawody. Nie jest on jednak pełnym obrazem sytuacji, ponieważ bazuje tylko na danych statystycznych zgromadzonych przez powiatowy urząd pracy, dotyczących liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz liczby zgłoszonych do PUP ofert pracy (w tym subsydiowanych miejsc pracy i ofert aktywizacji zawodowej w formie staży, prac społecznie użytecznych i przygotowania zawodowego).